

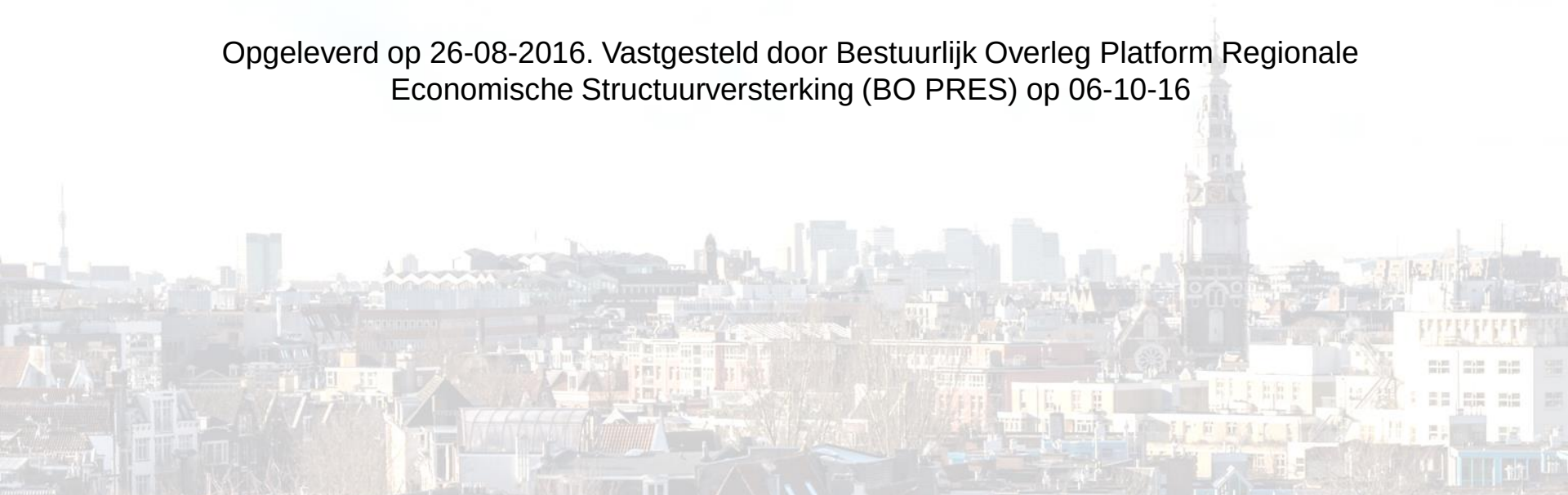

Deltaplan Internationaal Onderwijs

Metropoolregio Amsterdam (MRA)

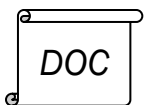
Verbinden, Versnellen, Regionaal Coördineren

Opgeleverd op 26-08-2016. Vastgesteld door Bestuurlijk Overleg Platform Regionale Economische Structuurversterking (BO PRES) op 06-10-16

Inhoud

	Sheet
1. Inleiding	3
2. Visie en uitgangspunten	8
3. Regionale analyse 2016	9
4. Regionale analyse 2020	24
5. Conclusie	31
6. Voorgestelde besluiten voor de MRA	32
7. Analyses en besluiten voor vijf deelgebieden in de MRA	34
3. Financiering en inzet PRES-middelen	40
4. Vervolg	41

Het “doc-symbool” links onderin een sheet betekent dat er tekstuele toelichting is op de betreffende sheet in bijgevoegde Toelichting bij Deltaplan Internationaal Onderwijs MRA.

1. Inleiding

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Doel
- 1.3 Doelgroep
- 1.4 Betrokkenen

1.1 Aanleiding

- Talent is essentieel voor het behouden en versterken van het vestigingsklimaat en de internationale concurrentiepositie van de MRA.
- De regio heeft kwalitatief hoogwaardig internationaal onderwijs, maar vrijwel alle instellingen hebben wachtlijsten.
- Bedrijven geven aan dat gebrek aan internationaal onderwijs op dit moment één van de grootste knelpunten is om internationaal talent te werven.
- Internationaal onderwijs is een cruciale succesfactor voor vestiging van nieuwe bedrijven.
- Tekort aan internationaal onderwijs is risico voor vestigingsklimaat en imago van de regio; potentiële bedrijven vestigen zich elders in Europa.
- MRA heeft geen inzicht in het aanbod versus de behoefte aan internationaal onderwijs.
- Internationaliseren van onderwijs is niet alleen belangrijk voor internationaal talent, maar ook voor Nederlandse kinderen, gezien de mondialisering van de MRA en de uitdagingen van de internationaliserende arbeidsmarkt.
- Brexit vergroot de urgentie. Een toenemend aantal bedrijven informeert naar mogelijkheden om vanuit Londen naar MRA te komen.

1.2 Doel

1. Regionaal inzicht in capaciteit van en behoefte aan internationaal onderwijs, op basis van regionale analyse.
2. Oplossingen voor korte en lange termijn om het tekort op te lossen, inclusief advies over verdeling van PRES middelen.
3. Versnellen, verbinden en aanjagen van initiatieven.

1.3 Doelgroep: internationals

Deltaplan Internationaal Onderwijs MRA richt zich op internationale kenniswerkers en hun familie. Dit zijn hoger opgeleiden die voor kortere of langere tijd naar NL komen. Zij hebben een modaal of hoger inkomen en een deel van deze groep heeft behoefte aan internationaal onderwijs, omdat ze niet weten hoe lang ze in NL blijven.

De “klassieke expat” met een tijdelijk contract en goede secundaire arbeidsvoorwaarden neemt in aantal af. Internationals hebben steeds vaker een lokaal contract en een modaal inkomen. Een groeiende groep heeft dus dezelfde arbeidsvoorwaarden als Nederlanders en blijft langer dan vier jaar.

N.B. Statushouders worden wel genoemd, maar zijn geen onderdeel van de scope en focus van het Deltaplan.

1.4 Betrokkenen

Internationaal onderwijs is een complex onderwerp waarbij verschillende partijen een verantwoordelijkheid hebben. Onderstaand een beknopt overzicht.

Partijen	Verantwoordelijkheid / rol
Internationale community (ouders)	Belanghebbenden met leerplichtige kinderen
Internationale bedrijven	Behoefte aan internationaal talent
Schoolbesturen	Publiek onderwijs
Private onderwijs partijen	Privaat onderwijs
Gemeenten - Economische Zaken - Onderwijs - Grondzaken	Lokaal beleid en infrastructurele randvoorwaarden
Provincie	Provinciaal vestigingsklimaat
Ministeries - Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) - Economische Zaken	Wetgeving, Onderwijsbeleid en beleid rond vestigingsklimaat
Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA)	Landelijk vestigingsklimaat versterken

2. Visie en uitgangspunten

Visie

Internationaal onderwijs versterkt het vestigingsklimaat in de hele MRA. Internationaal onderwijs is namelijk één van de belangrijkste randvoorwaarden voor international talent om zich ergens te vestigen. Talent is cruciaal om internationale bedrijven aan te trekken en behouden.

Uitgangspunten

- Aanbod van internationaal onderwijs schept vraag en heeft dus een aantrekkende werking op internationals om zich ergens te vestigen.
- MRA wil spreiding, toegankelijkheid en keuzevrijheid in onderwijsaanbod voor internationals en tegelijkertijd voorkomen dat er overaanbod van internationaal onderwijs wordt gecreëerd.
- Internationaliseren van regulier onderwijs is goed voor internationale én Nederlandse kinderen, gezien de mondialisering van MRA.
- Internationaal onderwijs heeft versterkend effect op het internationaliseren van openbaar en bijzonder onderwijs en tweetalig onderwijs in de regio door kennisuitwisseling.

3. Regionale analyse 2016

- 3.1 Internationale kinderen MRA in 2016
- 3.2 Capaciteit internationale scholen MRA in 2016
- 3.3 Waar wonen kinderen van internationale kennis-werkers en waar is internationaal onderwijs?
- 3.4 Analyse 2016: internationale kinderen en internationale scholen in de MRA
- 3.5 Schooltypes: welke mogelijkheden zijn er?
- 3.6 Schoolkeuze van internationals in MRA
- 3.7 Instroom in Nederlands en tweetalig onderwijs
- 3.8 Internationals en nieuwkomersonderwijs
- 3.9 Internationals en tweetalig onderwijs
- 3.10 Analyse 2016 samengevat in cijfers

3.1 Internationale kinderen in de MRA in 2016

- De gemiddelde groei van het aantal internationale kinderen tussen 2009 en 2013 is 13%.
- In onderstaande tabel is deze groei geëxtrapoleerd naar 2016 en 2020.
- Momenteel zijn er ruim 18.000 schoolgaande kinderen van internationals in de MRA

	2009	2013	2016
Internationale kinderen in MRA	14.791	16.685	18.104

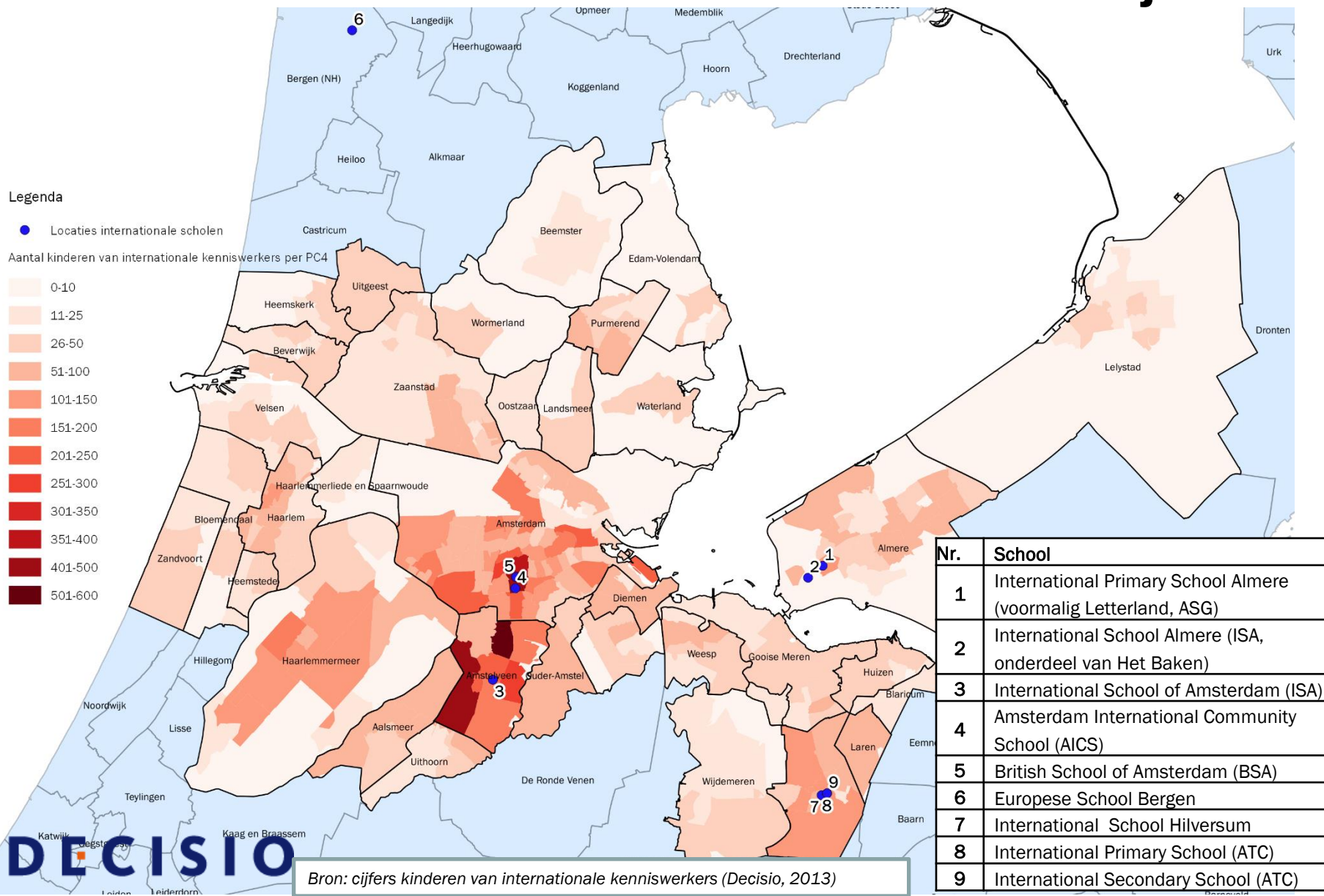
NB. Internationals zijn lastig in kaart te brengen. Er is geen database waarin het aantal internationals wordt bijgehouden. Onderzoeksbureau Decisio heeft voor de periode van 2009 tot en met 2013 toegang gekregen tot cijfers van CBS en Belastingdienst. Met deze cijfers hebben zij inzicht kunnen verschaffen in het aantal internationale kenniswerkers met een modaal inkomen of hoger en hun kinderen.

3.2 Capaciteit internationale scholen MRA 2016

Gemeente	Internationale School	Capaciteit 2016	Publiek / Privaat
Almere	International Primary School Almere (voormalig Letterland, ASG)	200	Publiek
Almere	International School Almere (ISA, onderdeel van Het Baken)	240	Publiek
Amstelveen	International School of Amsterdam (ISA)	1350	Privaat
Amsterdam	Amsterdam International Community School (AICS)	1000	Publiek
Amsterdam	British School of Amsterdam (BSA)	870	Privaat
Bergen	Europese School Bergen	560	Publiek
Hilversum	International School Hilversum	425	Publiek
Hilversum	International Primary School (ATC)	90	Publiek
Hilversum	International Secondary School (ATC)	730	Publiek
	Totaal	5465	

Bron: De capaciteit is in het voorjaar van 2016 bij de scholen opgevraagd.

3.3 Waar wonen kinderen van internationale kenniswerkers en waar is internationaal onderwijs?

3.4 Analyse 2016: internationale kinderen en internationale scholen in de MRA

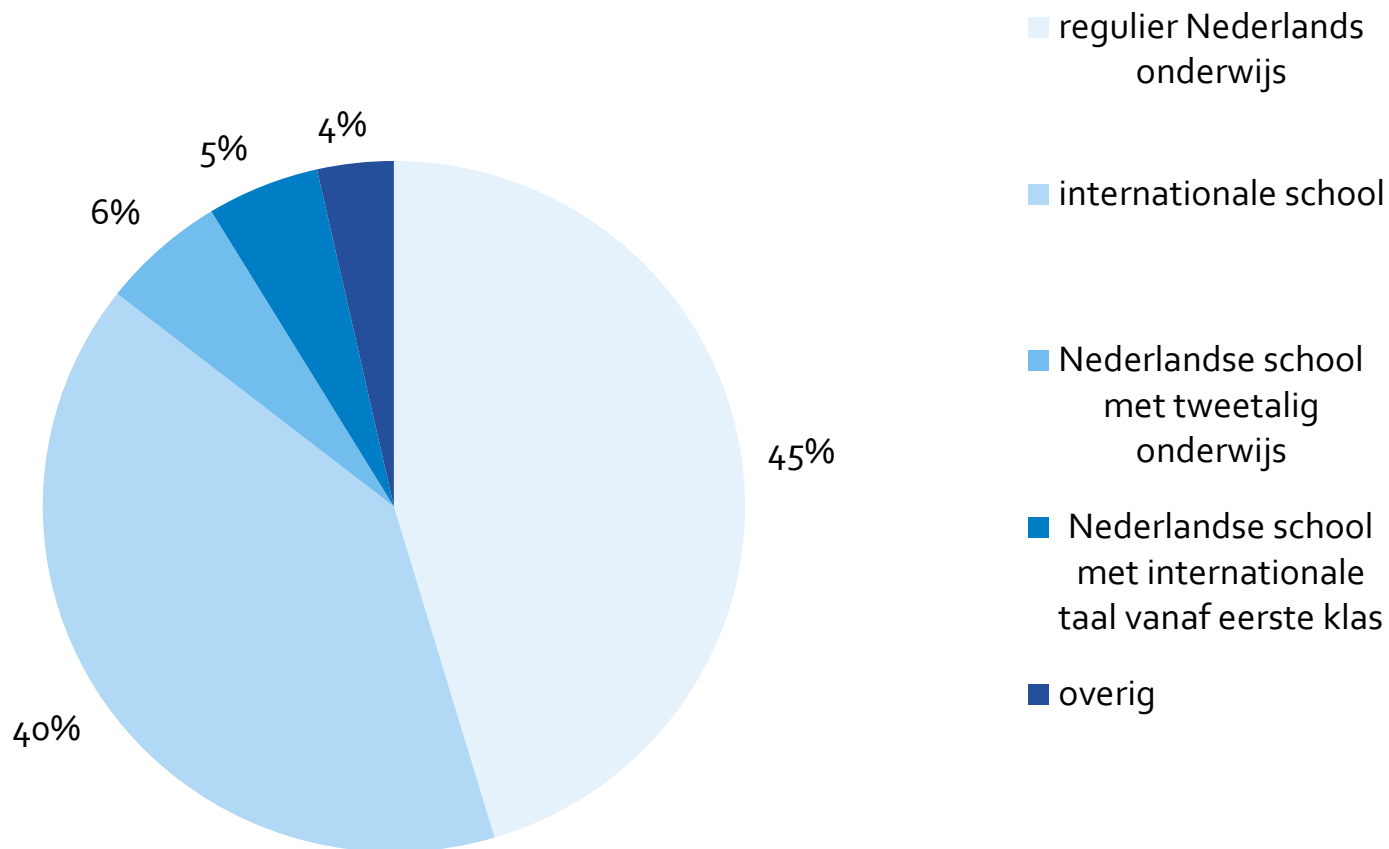
- **Aanbod schept vraag.** De kaart laat zien dat de meeste internationals wonen in de buurt van internationale scholen. Het beeld is een bevestiging van het uitgangspunt van het Deltaplan.
- Aan de west- en noordkant van de MRA zijn geen internationale scholen.
- Er zijn ruim 18.000 kinderen van internationals in de MRA.
- Internationale scholen hebben capaciteit voor bijna 5.500 leerlingen.
- **12.500** internationale kinderen kunnen niet naar internationale scholen in de MRA, ongeacht of ze zouden willen. Zij gaan naar Nederlands of tweetalig onderwijs.

Uit deze analyse blijkt dat de meerderheid van de internationale kinderen momenteel geen internationaal onderwijs volgt. Daarom wordt in de volgende paragraaf een uitwerking gegeven van alle onderwijsmogelijkheden voor internationals en van hun schoolkeuze.

3.5 Schooltypes: welke mogelijkheden zijn er?

- **Privaat internationaal onderwijs** Door ouders en private partij gefinancierd onderwijs opleidend tot een internationaal gecertificeerd diploma.
- **Publiek internationaal onderwijs** Mede door overheid gefinancierd onderwijs opleidend tot een internationaal gecertificeerd diploma (beperkt toegankelijk).
- **NL onderwijs** Nederland heeft zeer divers aanbod aan publiek gefinancierd onderwijs, ook toegankelijk voor internationals.
- **Tweetalig onderwijs** Publiek gefinancierd tweetalig onderwijs (tto) leidend tot een Nederlands diploma. Tto betekent op voortgezet onderwijs (vo) minimaal 50% in Engels. Deltaplan schaaft primair onderwijs (po) met meer aandacht voor vreemde talen ook onder de noemer van tto.
- **Nieuwkomersklassen** Publiek gefinancierde Nederlandse taallessen voor alle buitenlandse leerlingen die in willen stromen in NL of tweetalig onderwijs, maar de taal onvoldoende beheersen.

3.6 Schoolkeuze internationals in MRA (1)

Bron: Onderzoek, Informatie en Statistiek (OIS), gemeente Amsterdam, uitgevoerd in 2015 onder panelleden van Expatcenter Amsterdam. Totaal 547 internationale respondenten, met 540 kinderen wonend in Amstelveen, Almere, Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer, Hilversum of buiten de regio.

3.6 Schoolkeuze internationals in MRA (2)

- Het diagram op de vorige pagina geeft een foto van de huidige situatie in de regio Amsterdam in 2015, met wachtlijsten.
- Publiek (bekostigd) internationaal onderwijs is alleen toegankelijk voor internationals met expat contract, voor 'impats', of voor Nederlanders die binnen 2 jaar vertrekken. De groeiende groep internationals met lokaal contract komt dus in principe niet in aanmerking voor dit type onderwijs. Het wisselt sterk per school of zij worden toegelaten.
- Voor de analyse van de situatie in 2020 wordt op basis van OIS in combinatie met de huidige wachtlijsten de aanname gehanteerd dat:
 - 45% voorkeur geeft aan internationaal onderwijs
 - 45% voorkeur geeft aan Nederlands onderwijs
 - 10% voorkeur geeft aan tweetalig onderwijs

3.7 Instroom in Nederlands en tweetalig onderwijs (1)

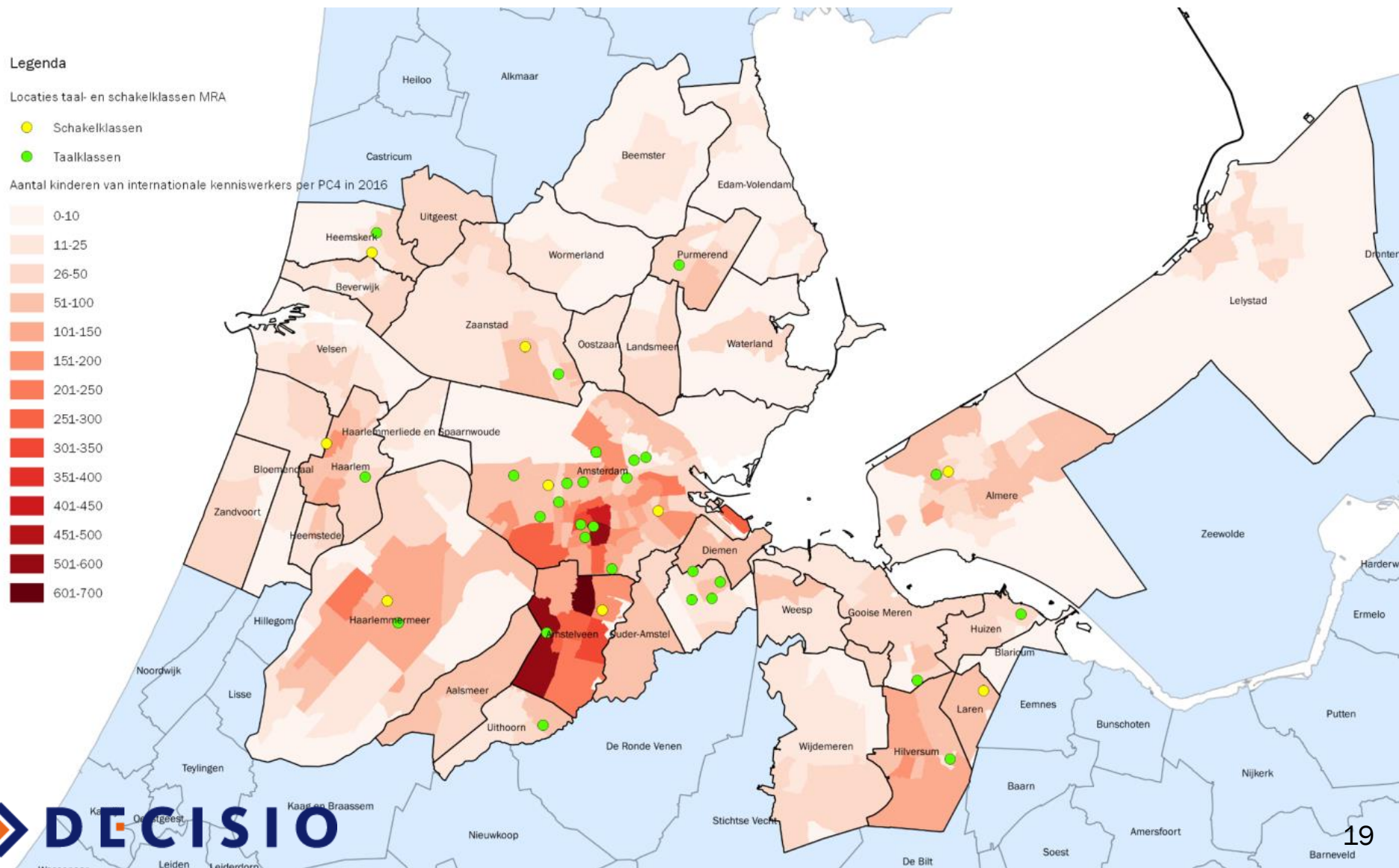
- Onderzoek van OIS laat zien dat meer dan de helft van de internationale kinderen Nederlands en tweetalig onderwijs (tto) volgen.
- Nederland heeft een zeer hoge kwaliteit van onderwijs zoals wordt bevestigd in OECD rapportages.
- Om in te stromen in Nederlands onderwijs, volgen kinderen uit het buitenland Nederlandse taalklassen (internationale taalklas (ITK) voor po en internationale schakelklas (ISK) voor vo). Deze klassen zijn voor alle buitenlandse kinderen die onvoldoende Nederlands spreken.
- De locatie van tto en taalklassen in beeld gebracht (volgende sheets) en gesprekken zijn gevoerd met de internationale community over ervaringen met instroom in regulier onderwijs.

3.7 Instroom in Nederlands en tweetalig onderwijs (2)

De internationals die kiezen voor Nederlands of tweetalig onderwijs zijn grofweg in drie groepen in te delen, die deels overlappen:

1. Internationale kinderen die in Nederland worden geboren en op hun vierde jaar in het Nederlandse onderwijssysteem instromen.
2. Kinderen van internationals die een lokaal contract hebben en een modaal inkomen. Zij worden op meerdere publieke internationale scholen niet toegelaten, omdat ze onvoldoende kunnen aantonen dat ze tijdelijk in Nederland verblijven. Ze kunnen private internationale scholen niet veroorloven.
3. Kinderen van internationals die met de intentie komen om zich voor lange tijd in Nederland te vestigen en er daarom voor kiezen om hun kinderen in te laten stromen in regulier onderwijs.

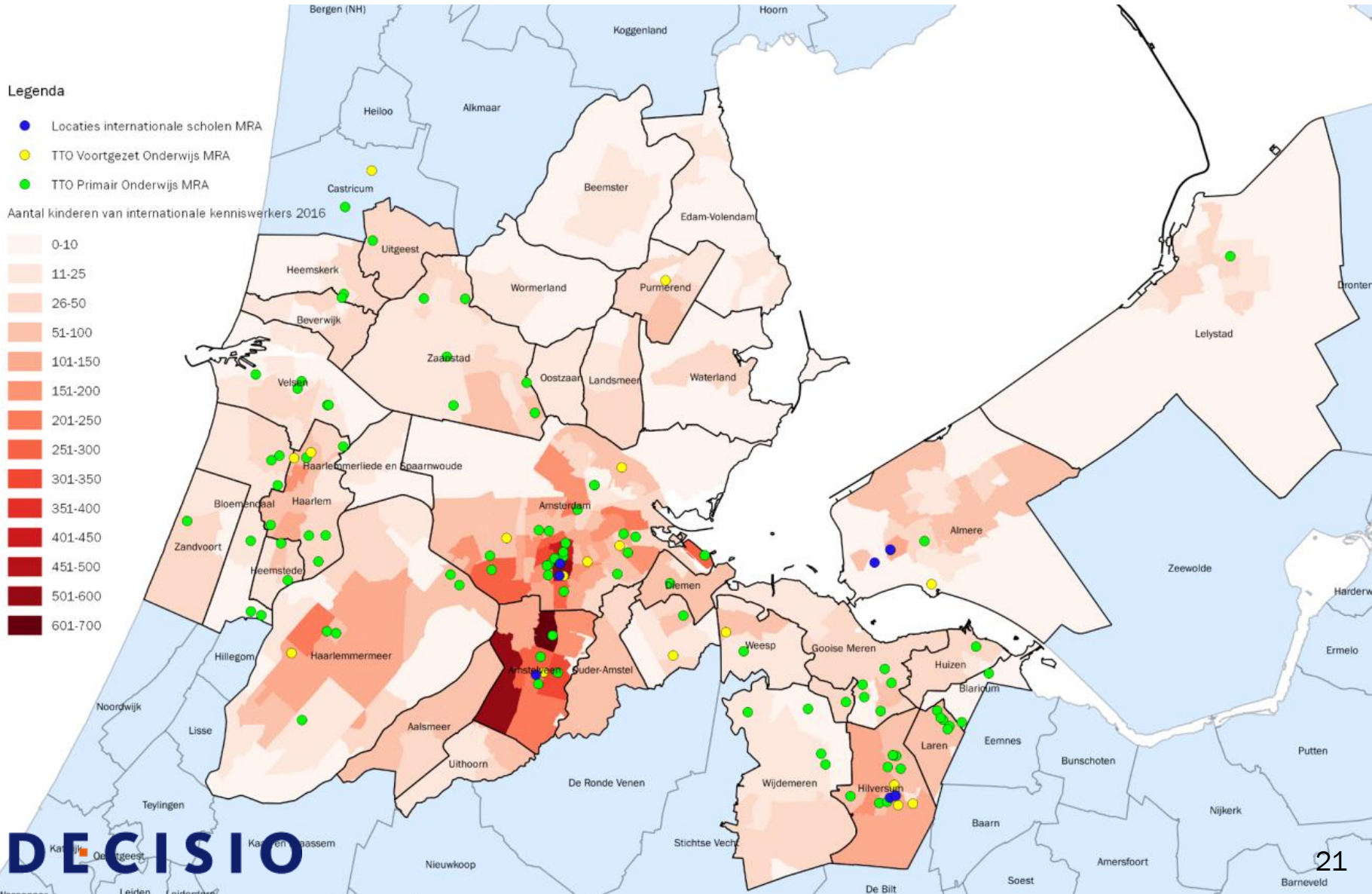
3.8 Waar wonen kinderen van internationale kenniswerkers en waar is nieuwkomersonderwijs?

3.8 Analyse: nieuwkomersonderwijs en internationals

- De kaart laat zien dat in Amstelveen, Amsterdam-Zuid, Haarlemmermeer en Hilversum relatief weinig nieuwkomersklassen en schakelklassen zijn terwijl er veel internationals wonen. De kaart bevestigt het beeld dat deze klassen momenteel vooral zijn in gebieden met veel statushouders en minder in gebieden met internationale kenniswerkers, gezien de locatie van de klassen.
- Knelpunten die internationals ervaren rond nieuwkomersonderwijs:
 - Organisatie en inschrijving is in elke gemeente anders geregeld. Dit zorgt voor ondoorzichtigheid, onduidelijkheid en kwaliteitsverschillen.
 - Gebrekkige en ondoorzichtige informatievoorziening. De mogelijkheden zijn niet bekend bij internationals.
 - Best-practices volgens internationale community: Internationale Taalklas in Haarlem (Taalschool op aparte locatie met goed regionaal vervoer) en Europaschool in Amsterdam (taalklas in internationaal georiënteerde school, waar kinderen direct op toekomstige school leskrijgen).
 - Leerlingenvervoer is in aantal deelregio's niet goed geregeld voor internationals.

3.9 Waar wonen kinderen van internationale kenniswerkers en waar is tweetalig onderwijs?

3.9 Analyse: Nederlands en tweetalig onderwijs voor internationals

- De kaart laat zien dat er aan de Noordkant van de MRA relatief weinig middelbare scholen zijn met tweetalig onderwijs (gele stippen).
- Nederlands onderwijs en tweetalig onderwijs wordt positief ervaren door internationals.
- Internationale kinderen die op middelbare leeftijd naar Nederland komen en een voorkeur hebben voor instroom in regulier onderwijs, wordt aangeraden om Nederlands onderwijs te volgen en niet naar tweetalig onderwijs te gaan, omdat ze dan de grootste kans hebben om het examen (dat in Nederlands is) te halen.
- Knelpunten die internationals ervaren rond instroom in regulier onderwijs:
 - Gebrek aan één aanspreekpunt bij aankomst over “hoe het werkt”.
 - Gebrekkige informatievoorziening, vaak alleen in Nederlands.
 - Gemeenten hebben verschillende systemen rond wachtlijsten en aanmelden.
 - Voornamelijk bij scholen met wachtlijsten worden internationals sneller geweigerd met als argument dat school niet juiste zorg kan leveren.
 - Docenten en scholen hebben relatief weinig ervaring met internationale leerlingen en verschijnselen zoals de ‘silent period in second language acquisition’. Gebrek aan kennis en ervaring met deze specifieke groep is heftig voor docent, leerling én ouder.

3.10 Analyse 2016 samengevat in cijfers

	2016
Internationale kinderen in MRA	18.104
45% gaat naar Nederlands onderwijs	8.147
10% gaat naar tweetalig onderwijs	1.810
Capaciteit internationale scholen	5.465
Behoefte aan extra capaciteit internationaal onderwijs	2.682

4. Regionale Analyse 2020

A thick orange line that starts on the left, dips slightly, and then curves upwards towards the right, spanning across the top of the slide.

- 4.1 Uitgangspunten situatie 2020
- 4.2 Internationale kinderen in MRA in 2020
- 4.3 Capaciteit internationaal onderwijs in 2020
- 4.4 Huisvesting is knelpunt voor uitbreiding
- 4.5 Analyse: behoefte aan extra capaciteit internationaal onderwijs
in 2020

4.1 Uitgangspunten situatie 2020

- Het aantal internationale kinderen in 2020 is berekend op basis van cijfers van Decisio uit 2009-2013.
- De capaciteit van internationale scholen in 2020 gaat ervan uit dat alle concrete plannen en intenties voor uitbreiding, herhuisvesting en nieuwe initiatieven in de MRA doorgaan.
- De aanname voor de schoolkeuze van internationals in 2020 is gebaseerd op cijfers van OIS uit 2015 en het gegeven van de huidige wachtlijsten. Aanneame:
 - 45% kiest voor internationaal onderwijs
 - 45% kiest voor regulier onderwijs
 - 10% kiest voor tweetalig onderwijs

4.2 Internationale kinderen MRA in 2020

	2009	2013	2016	2020
Internationale kinderen in MRA	14.791	16.685	18.104	20.466

De cijfers van Decisio gebaseerd op bronnen van de belastingdienst en CBS van 2009 t/m 2013 zijn geëxtrapoleerd naar 2016 en 2020.

Niet meegenomen in deze berekening:

- De exponentiële stijging van het aantal internationals dat zich de afgelopen jaren bij het Expatcenter Amsterdam registreert en de exponentiële groei van het aantal internationale bedrijven.
- De internationals woonachtig in de provincie Utrecht die in Hilversum naar internationale scholen gaan.
- De gevolgen van de Brexit, wat waarschijnlijk gaat leiden tot meer internationale bedrijven en meer behoefte aan internationaal onderwijs in de MRA.

Het is dus een conservatieve aanname.

4.3 Capaciteit internationaal onderwijs MRA in 2020

Gemeente	Internationale School	Uitbreiding / nieuw	Capaciteit uitbreiding	Capaciteit 2020
Almere	International Primary School Almere (voormalig Letterland, ASG)	uitbreiding	100	300
Almere	International School Almere (ISA, onderdeel van Het Baken)	uitbreiding	160	400
Amstelveen	International School of Amsterdam (ISA)	uitbreiding	700	2050
Amsterdam	Amsterdam International Community School (AICS)	uitbreiding	400	1400
Amsterdam	British School of Amsterdam (BSA)	uitbreiding	230	1100
Bergen	Europese School Bergen	uitbreiding	440	1000
Haarlem	International School Haarlem	nieuw	350	350
Haarlemmermeer	Amity of Publiek Initiatief	nieuw	350	350
Hilversum	International School Hilversum	uitbreiding	80	505
Hilversum	International Primary School (ATC)	uitbreiding	0	90
Hilversum	International Secondary School (ATC)	uitbreiding	0	730
	Totaal		2.810	8.275

Bron: De capaciteit is gebaseerd op concrete plannen en intenties van scholen en gemeenten voor uitbreiding, herhuisvesting en nieuwe initiatieven. De daadwerkelijke toekomstige capaciteit is dus sterk afhankelijk van lokale besluitvorming en van externe partijen.

4.4 Huisvesting is knelpunt voor uitbreiding

- Publieke internationale scholen in Nederland zijn tussen 2011 en 2015 met 56% gegroeid en de vraag blijft toenemen, in de MRA is deze groei zelfs 69%.
- Internationale scholen ervaren huisvesting als één van de grootste knelpunten om uit te breiden.
- Vrijwel alle gemeenten hebben officieel dezelfde norm voor huisvesting van publieke internationale scholen als voor publieke Nederlandse scholen. Een aantal gemeenten wijkt hier in de praktijk wel van af.
- Gemeente Den Haag is vrijwel de enige gemeente in Nederland die een vastgestelde norm heeft voor huisvesting van publieke internationale scholen. De gemeente heeft een objectieve formule waarin de rijksbijdrage voor de scholen en de lokale educatieve agenda waarin internationalisering van het onderwijs een prominente plaats heeft, is verdisconteerd.

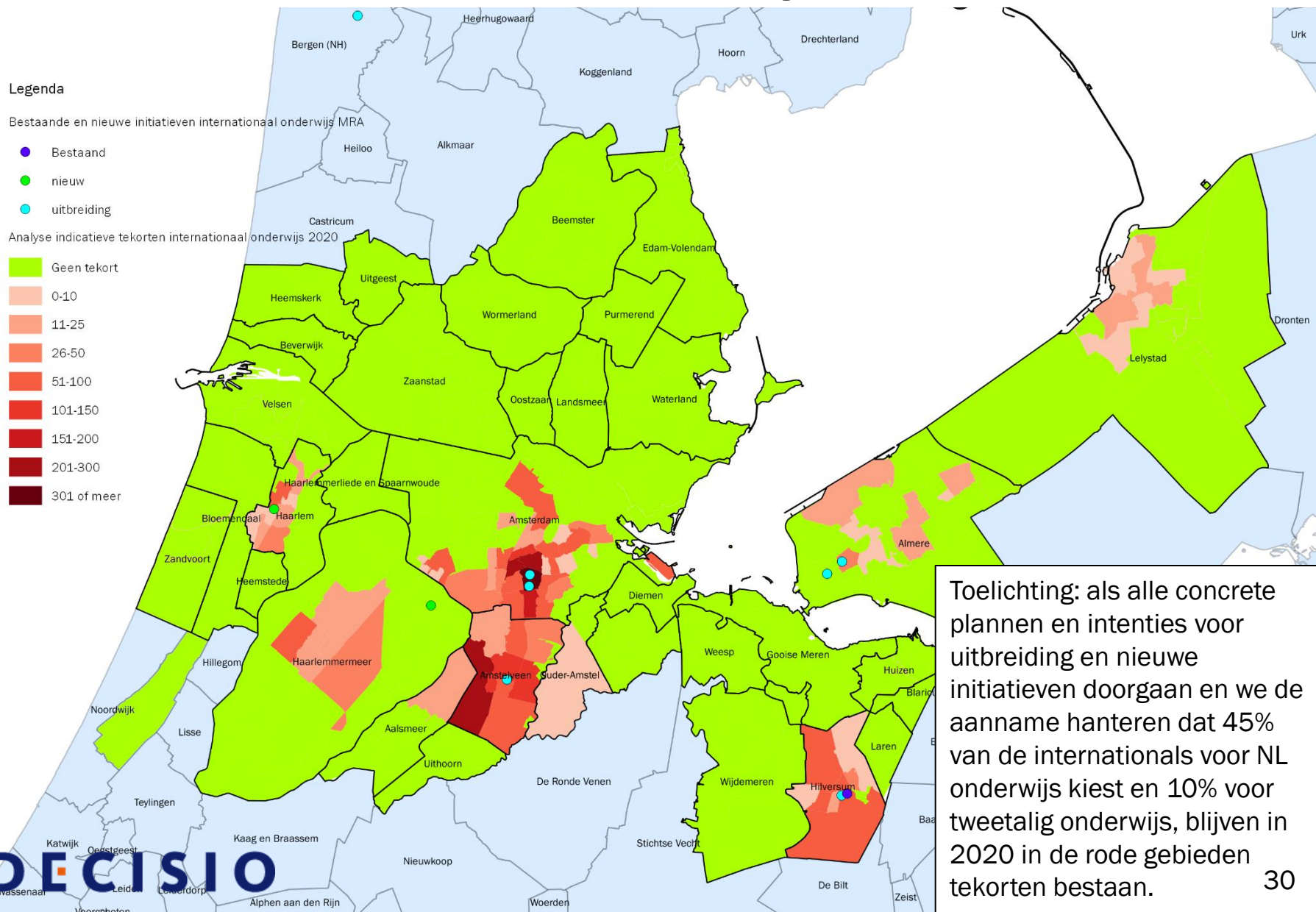
4.5 Analyse: behoefte aan extra capaciteit internationaal onderwijs in 2020

	2016	2020
Internationale kinderen in MRA	18.104	20.466
45% gaat naar Nederlands onderwijs	8.147	9.210
10% gaat naar tweetalig onderwijs	1.810	2.047
Capaciteit internationale scholen	5.465	8.275
Behoefte aan extra capaciteit internationaal onderwijs	2.682	935

De groei van het aantal internationale kinderen is gebaseerd op cijfers van Decisio uit 2009 t/m 2013. Het effect van Brexit is niet in de cijfers meegenomen. De groei zal naar verwachting dus nog hoger zijn.

Het toekomstige aanbod van internationaal onderwijs gaat ervan uit dat alle huidige concrete plannen en intenties voor uitbreiding van de capaciteit doorgaan!

4.5 In beeld: behoefte aan extra capaciteit internationaal onderwijs in 2020

4. Conclusie

- De urgentie om tekort aan internationaal onderwijs op te lossen is groot en wordt versterkt door Brexit.
- Analyse laat zien dat er noodzaak is om alle plannen en intenties voor uitbreiding van internationaal onderwijs topprioriteit te geven in de MRA.
- Huisvesting is het grootste knelpunt voor uitbreiding.
- Zelfs als alle concrete plannen en intenties worden gerealiseerd, blijft er in 2020 een capaciteitstekort aan internationaal onderwijs in de hele MRA.
- Er is een basisinfrastructuur van taalklassen en tweetalig onderwijs die versterkt moet worden om een aantrekkelijke regio te blijven. Dit is van belang voor internationals én Nederlandse kinderen in een internationaliserende regio.
- De informatievoorziening over onderwijs voor internationals is onvoldoende.

5. Voorgestelde besluiten voor de MRA (1)

1. Prioriteit geven aan bestaande plannen en intenties voor uitbreiding, herhuisvesting en nieuwe initiatieven van internationaal onderwijs.
2. Brief aan het Rijk sturen voor (financiële) bijdrage van uitbreiding van bestaande internationale scholen en oprichten nieuwe internationale scholen, aansluitend bij het Rijksbeleid.
3. Informatievoorziening verbeteren met workshops over "hoe onderwijs werkt" in de MRA, naast de gerealiseerde verbetering van de digitale informatievoorziening met een actueel overzicht van beschikbare capaciteit op internationale scholen¹ en een Engelstalige brochure over onderwijs².
4. Behoeftte aan uitbreiding internationaal onderwijs in Zaanstad/Purmerend e.o. expliciet meenemen in afweging van een toekomstig initiatief.
5. Huisvestingsbeleid van gemeente Den Haag als voorbeeld agenderen in MRA-gemeenten met publieke internationale scholen. Centraal hierbij staat dat in deze gemeenten een objectieve onderbouwing wordt vastgesteld voor meer m2 per leerling voor deze scholen.

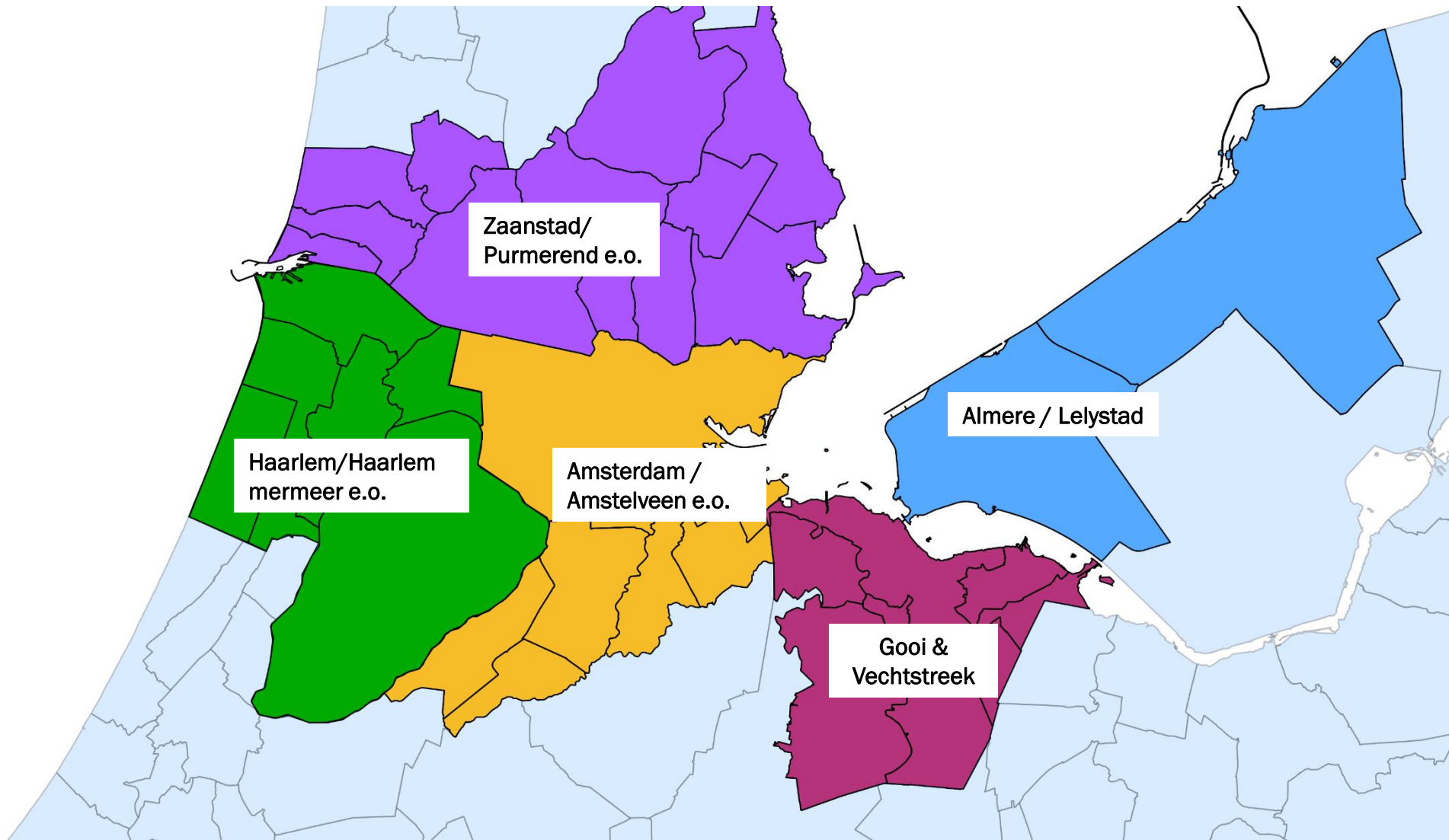
¹ <http://www.iamsterdam.com/en/local/move/dutch-education-system/international-schools/current-availability>

² <https://www.iamsterdam.com/media/pdf/local/education-in-nl.pdf>

5. Voorgestelde besluiten voor de MRA (2)

6. Een vertegenwoordiging van DO PRES bereidt met collega's onderwijs een bestuurlijk traject voor met als doelstellingen:
 - a. MRA brede analyse met concrete aanbevelingen op te stellen om het nieuwkomersonderwijs aantrekkelijker te maken voor internationals;
 - b. MRA brede analyse met concrete aanbevelingen op te stellen om de instroom van internationals in Nederlands en tweetalig onderwijs te versoepelen voor docent, leerling en ouders;
 - c. het internationaliseren van het onderwijs in alle Lokale Educatieve agenda's van de MRA op te nemen.
7. Vertegenwoordigers van BO PRES nemen de verantwoordelijkheid om met portefeuillehouders onderwijs te komen tot concrete afspraken over de doelstellingen zoals benoemd in besluit 6.
8. De mogelijkheden bespreken om (PRES-)budget te verhogen voor aanjagen van alle Deltaplan-oplossingen, gezien de urgentie en de veelomvattendheid van de oplossingen.

6. Analyse en voorgestelde besluiten voor vijf deelgebieden in de MRA

6.1 Verdieping Haarlem/Haarlemmermeer e.o.

- Momenteel is er geen internationale school, er wonen wel veel internationals.
- Haarlem: haalbaarheidsstudie publieke Internationale School Haarlem afgerond geïnitieerd door scholen en gesteund door gemeente. Businesscase is september 2016 gereed. Streefdatum start primair onderwijsafdeling 2017/2018.
- Haarlemmermeer: meerdere private en publieke partijen zijn geïnteresseerd: Amity (privaat), Gifted Minds (privaat), lokale initiatiefnemer (publiek).
- Theoretische toetsing van OCW voor het verstrekken van licenties staat momenteel geen twee verschillende publieke internationale scholen toe in dit gebied.
- **Advies 9:** Vanwege de bestaande behoefte en het lopende initiatief van lokale publieke scholen, in Haarlem een publiek initiatief te faciliteren (startend in 2017).
- **Advies 10:** Vanwege de bestaande interesse van private partijen, hier privaat onderwijs te faciliteren (startend in 2017). Bovendien is de zuidkant van Amsterdam nabij en heeft de MRA behoefte aan spreiding van publiek en privaat aanbod.
- **Advies 11:** Vanwege de bestaande behoefte van de lokale community, een haalbaarheidsstudie uit te voeren naar het starten van een publieke internationale school (startend in periode 2020-2025). De start is later in de tijd gepland, omdat het niet wenselijk is om deze school te snel na het initiatief in Haarlem te starten.

6.2 Verdieping Zaanstad/Purmerend e.o.

- Momenteel is er geen internationale school en één tweetalige middelbare school in Purmerend. Er zijn wel internationale bedrijven zoals Ahold en een groeiend aantal ICT bedrijven.
- Zaanstreek Waterland wil meer hoger opgeleiden aan zich binden, inclusief internationals. Onderwijs en huisvesting zijn belangrijke randvoorwaarden om dit te realiseren.
- Er zijn in Zaanstreek Waterland internationale bedrijven als AHOLD, FORBO , Cargill, Boon-Edam, enz, en een sterk groeiend aantal IT bedrijven. Bedrijfsleven wil graag meer voorzieningen voor internationals aan de noordkant van de MRA.
- Zaanstreek Waterland is voorstander van evenwichtige spreiding van internationaal onderwijs over de MRA regio en zien op langere termijn ruimte voor internationaal onderwijs in de driehoek Amsterdam Noord, Purmerend, Zaanstad.
- **Advies 12:** Stimuleer tweetalig onderwijs als eerste stap naar internationalisering van de noordkant van de MRA.
- **Advies 13:** Communiceer Europese School Bergen als goede mogelijkheid naar bedrijven en bespreek de mogelijkheden om vanuit deze regio met busjes te gaan rijden.

6.3 Verdieping Almere/Lelystad e.o.

- Momenteel zijn er twee internationale scholen (primair en voortgezet).
- Beide scholen hebben de ambitie om uit te breiden, bij voorkeur op één locatie.
- Vanuit gemeente zijn er kansen (Fonds Almere 2.0).
- Businesscase Internationale Campus Almere wordt opgesteld, waarin beide scholen inclusief nursery op één locatie komen in Almere Poort. Besluitvorming: najaar 2016.
- Het Taalcentrum dat nieuwkomersonderwijs organiseert is de afgelopen jaren sterk gegroeid en heeft een ruimtetekort om groeiende vraag aan te kunnen.
- **Advies 14:** Realiseer de Internationale Campus in 2019, vanwege de behoefte aan extra aanbod van internationaal onderwijs en de behoefte aan spreiding in de MRA.

6.4 Verdieping Amsterdam/Amstelveen e.o.

- Momenteel zijn er drie internationale scholen met wachtlijsten.
- Faciliteren van herhuisvesting en uitbreiding bestaande scholen loopt:
 - AICS: locatie rond, bouw in voorbereiding, realisatie 2018/2019.
 - BSA: locatie beschikbaar, businesscase in afrondende fase, realisatie 2019/2020.
 - ISA: gesprekken over tijdelijke huisvesting lopen met private partij. Indien go: tijdelijke uitbreiding 2017/2018. Realisatie 2020/2021.
- Deltaplan past binnen internationaliseringsambitie van het onderwijs in Amsterdam. In september start een subsidie voor internationalisering van primair onderwijs en volgend jaar start deze voor middelbare scholen.
- Internationale community geeft aan dat er kansen zijn om instroom in regulier onderwijs beter te organiseren en communiceren. Ook de Gemeenteraad van Amsterdam heeft geïnformeerd naar de mogelijkheden (Motie Moorman).
- **Advies 15:** Continueer uitbreiding van de bestaande internationale scholen.
- **Advies 16:** Stel in het najaar van 2016 een bestuursopdracht op voor een extra publiek en privaat initiatief, vanwege de resterende tekorten, met goede ontsluiting voor noordkant van de MRA.

6.5 Verdieping Gooi en Vechtstreek

- Momenteel zijn er twee internationale basisscholen en is er één internationale middelbare school.
 - De behoefte aan internationaal onderwijs in Gooi&Vechtstreek is groter zijn dan zichtbaar in de analyses, omdat deze scholen ook veel internationals aantrekt die aan de noordkant van de provincie Utrecht wonen.
 - Het aanbod van onderwijshuisvesting bedient niet de behoefte van de internationals, want is teveel verspreid over verschillende locaties.
 - Internationale community heeft behoefte aan meer integrale huisvesting van internationaal onderwijs.
 - Internationale community geeft aan dat er veel kansen zijn om nieuwkomersonderwijs beter te organiseren en communiceren.
- **Advies 17:** Voer een haalbaarheidsstudie uit, gericht op:
- (A) integrale huisvesting voor internationaal onderwijs die aansluit bij de behoefte van internationale kenniswerkers; en
 - (B) verbeteren van instroom in regulier onderwijs voor internationals.

7. Financiering

- Gemeenten en schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor eigen financiering.
- Doel PRES middelen: aanjagen van initiatieven in MRA.
- Besluitvorming over financiering inclusief verdeling van de PRES middelen vindt plaats in november en december 2016, op basis van uitgewerkte businesscases voor de voorgestelde oplossingen.
- **Advies (MRA-breed besluit nr 8):** Oriënteren op mogelijkheid om de inzet van (PRES) middelen te verhogen gezien de urgentie dat alle plannen en intenties voor uitbreiding van doorgang vinden. Deze verkenning kan zich buiten economische middelen, ook richten op onderwijsbudgetten of middelen vanuit het sociaal domein, als onderdeel van besluit 7, of middelen van het Rijk, als onderdeel van besluit 2.

8. Vervolg

A thick orange line that starts on the left, dips slightly, and then curves upwards towards the right, spanning across the top of the slide.

- 15 sept/6 okt Besluitvorming DO/BO PRES over analyse oplossingen
- sept/okt Uitwerken businesscases en financiën
Lokale besluitvorming Deltaplan in MRA-gemeenten
- 13 okt Workshop tijdens conferentie onderwijs arbeidsmarkt
- 17 nov Workshop tijdens Community Event (Expatcenter Amsterdam)
- 17 nov/8 dec Definitieve besluitvorming over maatregelen en financiering in DO en BO PRES

Bijlage: totaal aantal kinderen van internationals

	Aantal kinderen van internationals 2009	Aantal kinderen van internationals 2013	Ontwikkeling 2009 - 2013		Aantal kinderen van internationals 2016	Aantal kinderen van internationals 2020	Ontwikkeling 2016 - 2020
AMSTERDAM	5.888	6.915	17%		7.687	8.829	15%
AMSTELVEEN	1.313	1.965	50%		2.454	3.113	27%
ALMERE	1.007	1.192	18%		1.331	1.538	16%
HAARLEMMERMEER	996	1.071	8%		1.127	1.211	7%
HAARLEM	825	981	19%		1.098	1.254	14%
HILVERSUM	519	797	54%		1.006	1.284	28%
ZAANSTAD	774	637	-18%		534	432	-19%
LELYSTAD	278	256	-8%		240	221	-8%
PURMEREND	324	250	-23%		195	127	-35%
BEVERWIJK	306	223	-27%		158	124	-21%
VELSEN	315	210	-33%		131	113	-14%
AALSMEER	181	205	13%		223	247	11%
BUSSUM	193	193	0%		193	220	14%
DIEMEN	163	187	15%		205	229	12%
HEEMSKERK	270	178	-34%		109	45	-59%
HEEMSTEDE	156	174	12%		188	206	10%
HUIZEN	147	167	14%		182	202	11%
UITHOORN	160	156	-3%		153	149	-3%
WEESP	87	117	34%		140	170	22%
OUDER-AMSTEL	94	113	20%		127	146	15%
BLOEMENDAAL	118	102	-14%		90	80	-11%
NAARDEN	102	90	-12%		81	69	-15%
WIJDEMEREN	61	76	25%		87	109	25%
WATERLAND	76	57	-25%		43	37	-13%
LAREN	46	56	22%		64	74	16%
ZANDVOORT	47	55	17%		61	69	13%
EDAM-VOLENDAM	58	45	-22%		35	28	-22%
MUIDEN	40	38	-5%		37	38	3%
LANDSMEER	31	36	16%		40	45	13%
UITGEEST	57	36	-37%		20	-	-100%
WORMERLAND	56	30	-46%		11	-	-100%
OOSTZAAN	24	23	-4%		22	21	-4%
BLARICUM	48	21	-56%		1	-	-100%
HAARLEMMERLIEDE CA	19	20	5%		21	22	5%
BEEMSTER	12	13	8%		14	16	18%
CASTRICUM	-	-	0%		-	-	0%
Totaal	14.791	16.685	13%		18.104	20.466	13%